T079 BL IX (12) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q12

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ
QUYEÅN 12

- Chuyeän gieáng chaùo, luùa maïch vaøng. - Chuyeän noâng daân vaø con traâu. - Chuyeän coâ gaùi huûi cuùng nöôùc chaùo. - Chuyeän vua Thaéng quang . - Chuyeän coâ gaùi ngheøo cuùng ñeøn. - Chuyeän vua Ñaûnh sanh . 1. Chuyeän gieáng chaùo vaø luùa maïch vaøng: Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø cuøng ñi ñeán thaønh Thaát-la-phieät, coù moät Baø-la-moân caøy ruoäng vôùi buïng ñoùi, khi con gaùi cuûa oâng mang chaùo tôùi cho oâng thì Theá toân cuõng vöøa ñi ñeán choã oâng, thaáy Phaät coù 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng moät taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi, böôùc ñi nhö nuùi baùu. Baø-la- moân lieàn khôûi loøng tin trong saïch, vui möøng nhö ngöôøi khoâng con ñöôïc con, nhö ngöôøi ngheøo ñöôïc cuûa baùu, nhö ngöôøi caàu laøm vua ñöôïc laøm vua. Baát cöù ai ñôøi tröôùc coù thieän caên thì vöøa thaáy Phaät lieàn phaùt sanh taâm tín kính nhö vaäy. Baø-la-moân ñem moùn chaùo maø mình saép aên cuùng cho Phaät, baïch raèng: “Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, xin thöông xoùt nhaän moùn chaùo naøy”. Luùc ñoù Phaät hoùa hieän moät caùi gieáng caïn, baûo Baø-la-moân ñoå chaùo vaøo gieáng, oâng vöøa ñoå vaøo thì gieáng daâng ñaày chaùo thôm phöùc, ñoù laø do oai löïc cuûa Phaät vaø cuûa chö thieân. Phaät baûo Baø-la-moân ñem chaùo naøy daâng cuùng cho chuùng taêng, do Phaät gia trì neân chuùng taêng aên ñaõ no ñuû maø gieáng chaùo vaãn coøn ñaày. Baø-la-moân caøng theâm tin töôûng ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Phaät quaùn bieát yù nhaïo tuøy mieân xöùng cô noùi phaùp khieán cho Baø-la-moân naøy ñöôïc chöùng quaû Döï löu, oâng vui möøng nhö ngöôøi buoân ñöôïc lôøi, nhö ñaùnh nhau ñöôïc thaéng, nhö bònh naëng ñöôïc laønh. OÂng hoan hæ thoï trì, ñaûnh leã Phaät roài quay trôû laïi ruoäng luùa maïch thì thaáy luùa maïch ñeàu coù saéc vaøng, oâng khôûi töôûng

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 122

kyø ñaëc lieàn noùi keä: “Ruoäng phöôùc ñieàn toái thaéng, Lìa ñöôïc caùc laàm loãi, Vöøa môùi gieo haït gioáng, Lieàn gaët haùi keát quaû”. Baø-la-moân lieàn ñeán choã vua chuùc vua soáng laâu roài taâu vôùi vua raèng: “Ñaïi vöông neân bieát, thaàn vöøa gieo haït gioáng, lieàn thaønh luùa maïch vaøng, cuùi xin Ñaïi vöông cho ngöôøi ñeán laáy phaàn (thu thueá)”, vua lieàn cho ngöôøi ñeán laáy. Baø-la-moân gaët luùa chaát thaønh ñoáng roài ñong luùa ñoùng thueá cho vua, luùa naøy lieàn bieán thaønh luùa maïch, ñong laïi baûy laàn nhö vaäy phaàn luùa ñoùng thueá cho vua ñeàu bieán thaønh luùa maïch thöôøng. Vua noùi: “luùa maïch vaøng laø phöôùc baùo cuûa Baø-la-moân, chaúng phaûi laø phöôùc baùo cuûa ta, haõy ñeå oâng aáy tuøy yù ñong cho ta”, Baø-la-moân duøng yù voâ ngaïi ñong phaàn luùa ñoùng thueá cho vua, luùa maïch luùc naøy môùi laø luùa maïch vaøng. 2. Chuyeän noâng phu vaø con traâu: Phaät ñi ñeán nôi khaùc thaáy coù 500 noâng phu ñang caøy caáy, da nöùt neû, tay phoàng, chaân lôû, maëc aùo vaûi gai thoâ; con traâu caøy cuõng bò thöông treân coå, raùch da chaûy maùu, hôi thôû haøo heån. Caùc noâng daân naøy thaáy Phaät coù 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng 1 taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi… gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Vì muoán ñieàu phuïc hoï neân Phaät ñi ñeán gaàn choã hoï traûi toïa cuï ngoài, caùc noâng phu ñeán ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp. Phaät quaùn bieát yù nhaïo tuøy mieân xöùng cô noùi phaùp khieán cho caùc noâng phu naøy ñöôïc chöùng quaû Döï löu, chöùng quaû roài taát caû ñeàu chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, con nguyeän ñöôïc ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi naøy xuaát gia thoï vieân cuï, Thaùnh taùnh Bí-soâ ôû choã Theá toân tu taäp phaïm haïnh”. Phaät baûo: “thieän lai Bí-soâ, haõy ñeán ñaây tu phaïm haïnh… nhö baøi tuïng: Theá toân goïi “ Thieän lai”, Toùc ruïng, ñuû y baùt, Caùc caên ñeàu tòch tónh, Thaønh töïu theo yù nieäm”. Caùc Bí-soâ naøy sieâng naêng ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, khoâng bao laâu sau ñeàu chöùng quaû A-la-haùn. Luùc ñoù caùc con traâu giaät ñöùt daây chaïy ñeán choã Phaät, nhieãu quanh Phaät roài ñöùng yeân, Phaät noùi cho caùc con traâu nghe ba caâu phaùp nhö tröôøng hôïp cuûa con ngoãng, caù, ruøa ôû treân cho ñeán caâu caùc thieân töû ñöôïc Kieán ñeá roài trôû veà thieân cung. Luùc ñoù caùc Bí-soâ

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 123

ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “Theá toân, caùc noâng phu ñaõ taïo nghieäp gì maø nay phaûi laøm noâng daân, laïi ñöôïc xuaát gia, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn?. Caùc con traâu ñaõ taïo nghieäp gì maø nay phaûi laøm traâu, ñöôïc gaëp Phaät khai ngoä sanh leân coõi trôøi vaø ñöôïc Kieán ñeá?”, Phaät baûo caùc Bí- soâ: “do hoï töï taïo nghieäp neân nay töï thoï laáy quaû baùo, nhö keä noùi: Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo”. Caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, coù ñuû 10 hieäu ôû trong röøng Thi loäc choã Tieân nhôn ñoïa xöù thaønh Baø-la-neâ-tö. Caùc noâng phu naøy ñeàu xuaát gia trong giaùo phaùp

cuûa vò Phaät aáy, nhöng khoâng chòu ñoïc tuïng, cuõng khoâng taùc yù kinh, thoï thöùc aên cuûa tín thí roài tuï taäp hí luaän, löôøi bieáng khoâng sieâng naêng tu taäp. Naøy caùc Bí-soâ, 500 Bí-soâ ñoù chính laø 500 noâng daân ngaøy nay, 500 thí chuû caát chuøa ngaøy xöa nay chính laø 500 tröôûng giaû. Do ngaøy xöa hoï thoï tín thí cuùng döôøng nhöng khoâng ñoïc tuïng, löôøi bieáng neân trong 500 ñôøi thöôøng laøm noâng phu loa caøy caáy ñeå traû nôï thí chuû. Nhôø xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa phaät Ca-nhieáp-ba, tu phaïm haïnh neân ngaøy nay ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa ta, ñoaïn tröø caùc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn. Nhöõng con traâu naøy cuõng ñaõ xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät aáy, nhöng vì huûy phaïm caùc hoïc xöù nheï neân nay phaûi sanh laøm traâu. Nhôø phaùt taâm thanh tònh ñoái vôùi Ta neân ñöôïc sanh thieân, do ngaøy xöa ñaõ tu phaïm haïnh neân ngaøy nay ñöôïc Kieán ñeá. Cho neân ta thöôøng tuyeân thuyeát: heã taïo nghieäp ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc ñen; taïo nghieäp traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc traéng… caùc thaày neân hoïc nhö theá.” Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø cuøng ñi ñeán thaønh Ñoâ dò ca, coù moät Baø- la-moân ñang caøy böøa thaáy Phaät coù 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng moät taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi… lieàn suy nghó: “neáu ta ñeán ñaûnh leã Sa moân Kieàu-ñaùp- ma thì boû beâ coâng ieäc, neáu khoâng ñeán ñaûnh leã thì maát phöôùc lôïi”, nghó roài ñeå khoâng boû beâ coâng vieäc maø vaãn ñöôïc phöôùc lôïi neân Baø-la-moân töø xa noùi voïng tôùi choã Phaät: “xin kính leã!”, Phaät baûo A-nan-ñaø: “Baø- la-moân naøy töï chieâu laây loãi laàm, ôû nôi ñaây coù xaù lôïi toaøn thaân cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba vaãn coøn nguyeân veïn, neáu oâng ta ñeán ñaûnh leã ta thì lieàn

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 124

ñöôïc ñaûnh leã hai vò Phaät Theá toân”, A-nan-ñaø nghe roài traûi toïa cuï baïch Phaät: “cuùi xin Theá toân ngoài xuoáng ñeå choã naøy coù hai vò Phaät thoï duïng”. Phaät baûo caùc Bí-soâ: caùc thaày coù muoán thaáy xaù lôïi toaøn thaân cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc khoâng?”, ñaùp laø muoán thaáy, Phaät lieàn khôûi taâm theá gian, Thöôøng phaùp cuûa Phaät laø khi Phaät khôûi taâm theá gian thì trôøi roàng ñeàu bieát yù Phaät, luùc ñoù roàng quaùn bieát Theá toân muoán cho caùc Bí-soâ thaáy xaù lôïi toaøn thaân cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba, roàng lieàn mang xaù lôïi aáy leân hö khoâng cho taát caû ñöôïc thaáy,Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc thaày haõy nhìn kyõ neáu khoâng noù seõ aån maát”. Luùc ñoù vua Thaéng quang hay ñöôïc tin naøy cuõng muoán ñeán xem neân cuøng caùc phi haäu… vaø caùc quaàn thaàn, tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc… cuøng voâ löôïng höõu tình ñi theo sau vua ñeán choã xaù lôïi, nhöng luùc ñoù xaù lôïi aån maát, hoï buoàn raàu noùi vôùi nhau: “chuùng ta ñeán thaät uoång coâng, chaúng thaáy ñöôïc gì caû”. Luùc ñoù coù moät OÂ-ba-saùch-ca ñeán choã coù xaù lôïi cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba cung kính höõu nhieãu nghó laø seõ ñöôïc phöôùc lôïi, Phaät quaùn bieát taâm kia mong caàu phöôùc lôïi neân noùi keä: “Duø ñem traêm ngaøn vaøng Thieäm boä, Caát chöùa boá thí cho taát caû, Khoâng baèng ngöôøi coù taâm thanh tònh, Sieâng naêng höõu nhieãu

nôi thaùp Phaät". Laïi coù moät OÂ-ba-saùch-ca laáy buøn (xi maêng) toâ leân choã xaù lôïi aån maát, Phaät noùi keä: "Duø ñem traêm ngaøn vaøng Thieäm boä, Caát chöùa boá thí cho taát caû, Khoâng baèng ngöôøi coù taâm thanh tònh, Ñem buøn toâ leân nôi thaùp Phaät". Nghe Phaät noùi phöôùc lôïi nhö theá neân traêm ngaøn ngöôøi ñeàu ñem buøn toâ leân choã aáy, laïi coù ngöôøi ñem hoa raûi leân, Phaät noùi keä: "Duø ñem traêm ngaøn vaøng Thieäm boä, Caát chöùa boá thí cho taát caû, Khoâng baèng ngöôøi coù taâm thanh tònh, Ñem höông hoa cuùng döôøng thaùp Phaät". Laïi coù ngöôøi ñem traøng hoa, ñeøn saùng, côø phöôùn, loïng cuùng döôøng ôû choã aáy vôùi taâm thanh tònh, Phaät noùi keä: "Boá thí ruoäng phöôùc maø ta noùi, Coâng ñöùc Nhö lai khoâng theå löôøng, Chaùnh giaùc gioáng nhö laø bieån caû, Ñaïo sö voâ thöôïng laø toái thaéng".

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 125

Luùc ñoù moïi ngöôøi suy nghó: "phöôùc duyeân maø Phaät noùi ñaõ aån maát, neáu cuùng döôøng Phaät hieän taïi thì coù phöôùc lôïi khoâng?", Phaät quaùn bieát yù nghó cuûa hoï neân noùi keä: "Ai coù theå cuùng döôøng, Vò Phaät trong hieän taïi, Vôùi taâm tö trong saïch, Phöôùc lôïi khoâng coù khaùc. Phaät khoâng theå nghó baøn, Dieäu phaùp cuõng khoù nghó, Ngöôøi thanh tònh cuõng vaäy, Quaû baùo gioáng nhö nhau. Danh töôùng khoù suy löôøng, Ñeàu chuyeån baùnh xe phaùp, Bôø coâng ñöùc chaùnh giaùc, Khoâng theå naøo ñeán ñöôïc." Sau khi nghe Phaät noùi phaùp naøy, voâ löôïng höõu tình hoaëc ñöôïc phaùp Noaõn, Ñaûnh, Nhaãn, Theá ñeä nhaát; hoaëc chöùng quaû döï löu, Nhaát lai, Baát lai, hoaëc xuaát gia cuoái cuøng chöùng quaû A-la-haùn; hoaëc phaùt taâm thinh vaên, hoaëc phaùt taâm Ñoäc giaùc, hoaëc phaùt taâm voâ thöôïng Boà-ñeà, quy y Tam baûo gieo troàng caên laønh. Luùc ñoù caùc Baø-la-moân, tröôûng giaû, cö só coù loøng tin lieàn laäp hoäi thí lôùn ôû nôi ñoù, neân nôi aáy ñöôïc goïi laø vuøng Thí thuûy. 3. Chuyeän coâ gaùi bònh huûi cuùng nöôùc chaùo: Sau ñoù Phaät du haønh ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la, truï ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä ña thaønh Thaát-la-phieät, nghe tin Phaät ñeán, tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho tröôûng giaû ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Tröôûng giaû chaép tay baïch Phaät: cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ ngaøy mai thoï con thænh thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi... cho ñeán caâu tröôûng giaû sai söù ñeán baïch Phaät thôøi ñaùo vaø baûo ngöôøi cöûa: "hoâm nay Phaät vaø chuùng taêng ñeán thoï thöïc, ñöøng ñeå cho ngoaïi ñaïo vaøo nhaø ta". Luùc ñoù cuï thoï Ca-nhieáp-ba soáng trong A-lan-nhaõ, raâu toùc hôi daøi, ñaép y baù naïp ñi ñeán röøng Theä ña, thaáy khoâng coù ai lieàn hoûi ngöôøi giöõ cöûa laø Phaät vaø chuùng taêng ñaõ ñi ñaâu, ñaùp laø ñeán nhaø tröôûng giaû ñeå thoï thænh thöïc, Ca- nhieáp-ba suy nghó: "ta haõy ñeán ñoù thoï thöïc, nhaân tieän ñaûnh leã Phaät vaø Taêng", nghó roài ñi ñeán nhaø tröôûng giaû, nhöng ngöôøi giöõ cöûa khoâng cho vaøo, noùi raèng tröôûng giaû coù daën khoâng cho ngoaïi ñaïo vaøo luùc Phaät vaø Taêng ñang thoï thöïc, Ca-nhieáp-ba suy nghó: "Baø-la-moân, tröôûng giaû tín

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 126

taâm maø coøn khoâng bieát ta laø Sa moân Thích töû, ta neân thöông xoùt cöùu vôùt ngöôøi ngheøo coâ ñoäc ñeå ñöôïc lôïi ích thuø thaéng. Hoâm nay ta neân thöông xoùt cöùu vôùt haïng ngöôøi naøo?". Luùc ñoù coù moät coâ gaùi aên xin maéc bònh huûi, xöông thòt lôû loùi, maùu muû tuoân ra, coâ vöøa xin ñöôïc ít nöôùc chaùo, Ca-nhieáp-ba lieàn theo xin nöôùc chaùo aáy. Coâ gaùi thaáy Ca-nhieáp-ba dung maïo ñónh ñaïc, oai nghi ñaày ñuû lieàn suy nghó: "do ta chöa töøng cuùng döôøng ngöôøi nhö vaäy neân ñôøi naøy ngheøo khoå laïi maéc bònh huûi. Neáu ñöôïc Thaùnh giaû thöông xoùt, ta seõ daâng cuùng nöôùc chaùo naøy", Ca-nhieáp-ba bieát ñöôïc yù nghó cuûa coâ gaùi lieàn ñöa baùt ra baûo sôùt nöôùc chaùo vaøo baùt, coâ gaùi sôùt nöôùc chaùo vaøo baùt roài suy nghó: "Thaùnh giaû vì hoä taâm ta neân thoï nöôùc chaùo naøy nhöng chöa chaéc ñaõ duøng", Ca-nhieáp-ba bieát ñöôïc yù nghó cuûa coâ gaùi neân ngoài xuoáng beân töôøng tröôùc maët coâ gaùi ñeå uoáng nöôùc chaùo, coâ gaùi laïi suy nghó: "vì hoä taâm ta neân Thaùnh giaû môùi thoï nöôùc chaùo naøy, nhöng vò aáy seõ thoï theâm thöùc aên ngon khaùc", bieát ñöôïc yù nghó cuûa coâ gaùi, Ca-nhieáp-ba noùi: "naøy coâ gaùi, coâ neân hoan hæ, töø hoâm nay cho ñeán giôø aên ngaøy mai nhôø nöôùc chaùo naøy ta ñöôïc traûi qua moät ngaøy moät ñeâm". Coâ gaùi vui möøng suy nghó: "hoâm nay ta ñöôïc lôïi ích lôùn vì Thaùnh giaû Ñaïi Ca-nhieáp-ba ñaõ thoï ta cuùng döôøng", nghó roài lieàn sanh taâm thanh tònh ñoái vôùi Ca-nhieáp- ba, sau ñoù qua ñôøi ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ñoå söû. Vua trôøi Ñeá thích thaáy coâ gaùi boá thí nöôùc chaùo vôùi taâm thanh tònh ñaõ qua ñôøi, khoâng bieát thaùc sanh vaøo coõi naøo lieàn quaùn ôû coõi Ñòa nguïc... cho ñeán coõi trôøi Tam thaäp tam cuõng khoâng thaáy, lieàn ñeán ñaûnh leã Phaät noùi keä hoûi Phaät: "Ca-nhieáp-ba ñaïi nhaân, Theo thöù lôùp khaát thöïc, Coâ gaùi cuùng nöôùc chaùo, Ñöôïc sanh vaøo coõi naøo ?" Phaät noùi keä ñaùp: "Coõi trôøi Ñoå-söû-ña, Höôûng duïc laïc theo yù, Coâ gaùi cuùng nöôùc chaùo, Ñaõ sanh leân coõi aáy". Vua trôøi Ñeá thích nghe roài suy nghó: "nhöõng ngöôøi khoâng bieát tu phöôùc maø coøn boá thí ñöôïc lôïi ích lôùn, huoáng chi ta bieát tu phöôùc ñaõ ñöôïc lôïi ích, sao khoâng boá thí tu caùc phöôùc nghieäp. Thaùnh giaû Ca-nhieáp-ba thöông xoùt ngöôøi ngheøo khoå, ta neân hoùa laøm ngöôøi ngheøo ñeå cuùng döôøng moät böûa aên", nghó roài lieàn hoùa thaân laøm ngöôøi ngheøo xaáu xí, maëc aùo vaûi gai thoâ, tay chaân nöùt neû ñang deät vaûi trong moät caên nhaø laù gioáng nhö toå

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 127

chim, phu nhaân Xaù chi hoùa laøm vôï ngöôøi thôï deät ñeå saún thöùc aên coõi trôøi moät beân chôø Thaùnh giaû Ca-nhieáp-ba ñeán khaát thöïc ñeå cuùng döôøng. Luùc ñoù Ca-nhieáp-ba theo thöù lôùp khaát thöïc ñeán tröôùc cöûa nhaø, vò hoùa thieân naøy sôùt thöùc aên thöôïng dieäu cuûa coõi trôøi vaøo ñaày baùt, Ca-nhieáp-ba thaáy thöùc aên thöôïng dieäu naøy quaùn bieát laø Thieân ñeá neân noùi: "naøy Kieàu thi ca, vì sao thieân chuû gaây khoù khaên cho ngöôøi ngheøo khoå?", ñaùp: "Thaùnh

giaû, toâi ñaõ laøm gì maø noùi laø gaây khoù khaên cho ngöôøi ngheøo khoå, nhöõng ngöôøi khoâng bieát tu phöôùc maø coøn boá thí ñöôïc lôïi ích lôùn, huoáng chi toâi bieát tu phöôùc sao khoâng cuùng döôøng tu caùc phöôùc nghieäp. Theá toân haù chaúng noùi: “Phaûi thöôøng tu taïo phöôùc, Khoâng phöôùc gaëp khoå nguy, Ngöôøi naøo coù tu phöôùc, Hieän ñôøi ñöôïc an laïc”. Töø nay veà sau Thaùnh giaû neân quaùn tröôùc roài haõy thoï thöùc aên”. Luùc aáy vua trôøi Ñeá thích töø treân hö khoâng sôùt thöùc aên thöôïng dieäu cuûa chö thieân vaøo baùt, toân giaû Ca-nhieáp-ba nghieâng baùt khoâng höùng khieán thöùc aên rôi xuoáng ñaát. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “do vieäc naøy, caùc Bí-soâ neân mang baùt coù naép ñaäy”, luùc ñoù moïi ngöôøi ñeàu bieát vieäc coâ gaùi bònh huûi cuùng nöôùc chaùo cho toân giaû Ca-nhieáp-ba, sau khi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ñoå-söû-ña. 4. Chuyeän vua Thaéng quang: Vua Thaéng quang nghe ñöôïc vieäc naøy lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho vua ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Vua chaép tay baïch Phaät: cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ vì Thaùnh giaû Ca-nhieáp-ba thoï con thænh thöïc trong baûy ngaøy”, Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi… cho ñeán caâu vua ñích thaân daâng thöùc aên cho Phaät vaø Taêng. Luùc ñoù coù moät ñöùa beù aên xin ngoài chôø cho thöùc aên dö thaáy vaäy lieàn phaùt sanh loøng tín kính suy nghó: “do ngaøy xöa vua tu phöôùc nghieäp neân nay ñöôïc ñòa vò toân quyù, laïi coøn cuùng döôøng Tam baûo”. Sau khi thoï thöïc xong Phaät noùi vôùi nhaø vua: “ta seõ vì vua noùi keä boá thí vaø chuù nguyeän cho caäu beù ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn kia”, vua nghe roài lieàn suy nghó: “hoâm nay Theá toân thoï ta cuùng döôøng, sao laïi coù ngöôøi naøo khaùc ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn”, nghó roài lieàn baïch Phaät: “cuùi xin Theá toân chuù nguyeän cho ngöôøi naøo ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn”, Phaät lieàn chuù nguyeän cho caäu beù aên xin nhö theá ñeán ngaøy thöù saùu, vua buoàn raàu choáng caèm suy nghó: “Theá toân thoï ta cuùng döôøng maø laïi chuù nguyeän cho caäu beù aên xin”. Quaàn thaàn sau khi hoûi bieát roõ nguyeân do lieàn taâu

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 128

vua: “xin vua yeân taâm, saùng mai thaàn seõ thænh Theá toân xöng teân vua maø chuù nguyeän”, keá baûo ngöôøi ñaàu beáp laøm thöùc aên nhieàu gaáp boäi vaø baûo ngöôøi doïn thöùc aên khi daâng thöùc aên moät phaàn sôùt vaøo baùt, moät phaàn ñeå rôi xuoáng ñaát. Hoï vaâng lôøi laøm theo, luùc ñoù caäu beù xin aên thaáy thöùc aên rôi xuoáng ñaát voäi chaïy ñeán löôïm laáy, ngöôøi doïn thöùc aên khoâng cho nhaët, caäu beù aên xin noùi: “vua cuùng döôøng thöùc aên nhieàu voâ keå, vì sao khoâng cho ngöôøi ngheøo chuùng toâi nhaët laáy thöùc aên rôi?”, do taâm taùn loaïn neân luùc ñoù caäu beù aên xin khoâng khôûi taâm tín kính nhö tröôùc nöõa. Sau khi Phaät vaø taêng thoï thöïc xong, vua ngoài ñoái dieän vôùi Phaät suy nghó: “hoâm nay Theá toân chuù nguyeän cho ta hay cho ngöôøi khaùc?”, Phaät chuù nguyeän cho vua nhö sau: “Ñuû boán binh: voi ngöïa xe boä, ÔÛ thaønh naøy vaät thöïc töï taïi, Vua khoâng bieát vì sao coù ñöôïc, Nhôø cuùng döôøng côm laït khoâng muoái”. Luùc ñoù

cuï thoï A-nan-ñaø baïch Phaät: “Theá toân ñaõ nhieàu laàn thoï vua Thaéng quang cuùng döôøng, nhöng con chöa nghe Phaät noùi keä chuù nguyeän naøy”, Phaät hoûi A-nan-ñaø: “thaày coù muoán nghe nghieäp duyeân cuùng döôøng côm laït khoâng muoái cuûa vua Thaéng quang ngaøy xöa khoâng ?”, ñaùp muoán nghe, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ngaøy xöa ôû trong moät laøng noï coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï khoâng bao laâu thì ngöôøi vôï mang thai, ñuû ngaøy thaùng sanh moät con trai, ñeán khi con khoân lôùn ngöôøi choàng ñeå laïi moät ít tieàn cho ngöôøi vôï ôû nhaø chi tieâu roài gom goùp cuûa caûi laøm voán sang xöù khaùc buoân baùn caàu lôïi, khoâng ngôø sau khi ngöôøi choàng ra ñi, ngöôøi vôï laïi sanh con vaø hay tin ngöôøi choàng ñaõ cheát khoâng theå trôû veà. Coù moät tröôûng giaû ôû gaàn ñoù baûo ngöôøi meï: “baø haõy cho con baø qua laøm coâng cho nhaø toâi, toâi seõ caáp cho quaàn aùo vaø thöùc aên”, ngöôøi meï chaáp nhaän, tröôûng giaû baûo ngöôøi con cuûa baø laøm ruoäng ngoaøi ñoàng vaø sai ngöôøi mang thöùc aên tôùi. Thôøi gian sau ñeán ngaøy tieát hoäi, ngöôøi meï suy nghó: “ngaøy nay trong nhaø tröôûng giaû thieát hoäi cuùng döôøng Sa moân, Baø- la-moân… chaéc khoâng coù ai mang thöùc aên ñeán cho con ta, ta neân ñeán ñoù laáy thöùc aên ñem cho noù ñeå noù khoûi bò ñoùi”, nghó roài lieàn ñeán nhaø tröôûng giaû noùi vôï vôï tröôûng giaû, vôï tröôûng giaû nghe xong noåi giaän noùi: “thöùc aên chöa cuùng döôøng cho caùc Sa moân, Baø-la-moân… thì laøm sao cho ngöôøi laøm coâng aên tröôùc ñöôïc. Ngaøy nay nhòn moät böûa, ngaøy mai seõ buø gaáp ñoâi”, ngöôøi meï nghe roài suy nghó: “hoâm nay con ta seõ bò ñoùi, trong nhaø coøn coù moät cuïc côm laït khoâng muoái ta neân mang cho noù aên ñôû ñoùi”, nghó roài lieàn ñem cuïc côm laït khoâng muoái ôû nhaø ñeán cho con, ngöôøi con noùi:

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 12 129

“meï haõy ñeå ñoù roài veà nhaø ñi”. Luùc ñoù ôû theá gian khoâng coù Phaät chæ coù vò Ñoäc giaùc laø phöôùc ñieàn ôû ñôøi, laøm lôïi ích cho nhöõng ngöôøi khoán khoå. Ngöôøi con thaáy vò Ñoäc giaùc ñi tôùi, oai nghi ñónh ñaïc lieàn suy nghó: “do ngaøy xöa ta khoâng cuùng döôøng ruoäng phöôùc nhö theá neân ñôøi naøy chòu khoå, neáu vò aáy thoï cuïc côm laït khoâng muoái naøy thì ta seõ daâng cuùng”, bieát ñöôïc yù nghó cuûa chaøng trai ngheøo naøy, vò Ñoäc giaùc ñöa baùt ra noùi raèng: “hieàn thuû muoán cuùng thì haõy boû vaøo baùt naøy”, chaøng trai lieàn ñeå cuïc côm laït khoâng muoái vaøo trong baùt. Naøy caùc Bí-soâ, chaøng trai ngheøo cuùng cuïc côm vaét ngaøy xöa, nay chính laø vua Thaéng quang. Do ngaøy xöa thaønh taâm cuùng döôøng cuïc côm laït khoâng muoái maø saùu laàn laøm vua coõi trôøi Tam thaäp tam, saùu laàn laøm vua quaùn ñaûnh ôû thaønh Thaát-la-phieät, ngaøy nay laïi laøm vua quaùn ñaûnh ôû nôi naøy, phöôùc baùo aáy môùi heát, cho neân ta môùi noùi keä chuù nguyeän treân”. 5. Chuyeän coâ gaùi ngheøo cuùng ñeøn: Luùc ñoù daân chuùng ñeàu nghe bieát vieäc naøy, vua lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho vua ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Vua chaép tay baïch Phaät: “cuùi xin Theá toân thöông xoùt thoï con cuùng döôøng töù söï trong ba thaùng”, Phaät im laëng nhaän lôøi, trong ba

thaùng moãi ngaøy vua cho chuaån bò traêm moùn aên ngon vaø y phuïc trò giaù traêm ngaøn tieàn cho caùc Bí-soâ, laïi ñem caû vaïn bình daàu thôm ñeán ñeå thaép saùng vaøo ban ñeâm. Do hoäi thí thöïc bieåu hieän söï traân troïng neân trong nöôùc raát naùo nhieät, luùc ñoù coù moät coâ gaùi ng- heøo ñi xin aên kieám soáng, hoûi moïi ngöôøi duyeân côù vì sao naùo nhieät, moïi ngöôøi noùi: “vua Thaéng quang cuùng döôøng töù söï cho chuùng Taêng trong ba thaùng… toái nay vua môû hoäi thaép ñeøn ñeå bieåu hieän taâm aân troïng neân naùo nhieät nhö theá”. Coâ gaùi nghe roài suy nghó: “vua Thaéng quang tu phöôùc khoâng bieát chaùn, ta khoâng theå laøm ñöôïc, chæ coù theå ñi xin moät ngoïn ñeøn ñeå cuùng döôøng”, nghó roài lieàn ñi xin daàu ñeå ñoát ñeøn, mang ngoïn ñeøn ñeán choã Phaät kinh haønh chaép tay phaùt nguyeän: “nguyeän nhôø caên laønh naøy, con ñöôïc thaønh baäc Voâ thöôïng giaùc luùc con ngöôøi soáng thoï 100 tuoåi nhö Phaät Thích ca; Nhö Phaät Thích ca coù hai vò Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc- kieàn-lieân ñöùng haàu hai beân hieàn thieän töông öng, Bí-soâ A-nan-ñaø laøm thò giaû, cha laø Tònh-phaïn, meï laø Ma-da, thaønh coù teân laø Kieáp-tyû-la, con trai laø La-hoã-la… con nguyeän ôû ñôøi vò lai cuõng seõ coù ñeä töû, cha meï, quoác thaønh, theâ töû gioáng nhö vaäy; nhö Phaät Thích ca khi nhaäp Baùt Nieát-baøn, töøng phaàn treân thaân ñeàu naùt thaønh xaù lôïi, con cuõng gioáng nhö vaäy khi Baùt Nieát-baøn töøng phaàn treân thaân ñeàu naùt thaønh xaù lôïi”. Luùc ñoù Phaät

vaãn coøn kinh haønh, thò giaû cuõng chöa ñi nghæ, cuï thoï A-nan-ñaø thaáy caùc ngoïn ñeøn khaùc ñeàu ñaõ taét, chæ coøn ngoïn ñeøn cuûa coâ gaùi ngheøo laø chöa taét lieàn suy nghó: “Phaät khoâng theå nguû trong khi ñen coøn chaùy saùng, ta neân taét caây ñeøn ñang chaùy naøy”, nghó roài lieàn duøng tay quaït taét nhöng ñeøn khoâng taét, keá duøng y quaït taét ñen vaãn khoâng taét, keá caàm quaït quaït taét ñeøn vaãn khoâng taét. Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø: “thaày chôù coù khoå nhoïc voâ ích, cho duø coù ngoïn gioù to thoåi ñeán vaãn khoâng laøm cho ñeøn taét, huoáng chi laø thaày duøng tay, y cho ñeán duøng quaït quaït taét. Vì sao, vì ñeøn naøy laø do ngöôøi nöõ phaùt nguyeän roäng lôùn vaø duøng yù voâ haïn ñeå thaép leân. Naøy A-nan-ñaø, ñôøi vò lai khi con ngöôøi soáng thoï 100 tuoåi ngöôøi nöõ aáy seõ thaønh Chaùnh giaùc hieäu laø Thích ca Maâu ni Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, ñaày ñuû 10 hieäu, cuõng coù caùc ñeä töû hieän thieän töông öng nhö ta… gioáng nhö ñoaïn vaên treân”. Luùc ñoù moïi ngöôøi ñeàu nghe bieát vieäc ngöôøi nöõ chæ cuùng moät ngoïn ñeøn maø ñöôïc Phaät thoï kyù ñôøi vò lai seõ thaønh Phaät, nghe bieát roài caùc Baø-la-moân… noùi vôùi nhau: “coâ gaùi ngheøo naøy ñôøi vò lai seõ thaønh töïu caùc ñöùc”, neân hoï ñem y phuïc thöùc aên… ñeán cho coâ gaùi ñoù. Luùc ñoù vua Thaéng quang nghe bieát vieäc naøy cho laø Phaät khoâng coâng baèng lieàn ñem moät ngaøn bình daàu thôm lôùn, duøng ñóa boán loaïi chaâu baùu laøm ñóa ñoát ñeøn ñeå thaép saùng choã Phaät kinh haønh roài baïch Phaät: “Theá toân, vì Thaùnh giaû Ca-nhieáp-ba con ñaõ thænh Phaät vaø Taêng cuùng döôøng trong baûy ngaøy, neân Phaät noùi nghieäp duyeân cuùng döôøng côm laït khoâng muoái cuûa con

ngaøy xöa. Sau ñoù con laïi thænh Phaät vaø taêng cuùng döôøng töù söï trong ba thaùng, moãi ngaøy traêm moùn aên ngon, moãi Bí-soâ ñöôïc cuùng y phuïc trò giaù traêm ngaøn tieàn, con laïi cuùng caû vaïn bình daàu thôm ñeå ñoát ñeøn... Vaäy maø khoâng ñöôïc Theá toân thoï kyù seõ thaønh Voâ thöôïng giaùc ôû ñôøi vò lai. Cuùi xin Phaät thoï kyù cho con ñöôïc thaønh Phaät, laøm baäc ñaïo sö trong ñôøi vò lai", Phaät noùi: "Ñaïi vöông, ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng giaùc raát khoù löôøng, khoù hieåu thaáu, khoù ñaït ñeán ñöôïc, vi dieäu khoù bieát, laø choã hieåu bieát cuûa ngöôøi trí, ngöôøi ngu khoâng theå naøo hieåu bieát ñeán ñöôïc, cuõng khoâng theå ñoåi chaùc ñöôïc. Khoâng phaûi chæ do moät söï cuùng döôøng maø caàu ñöôïc, cuõng chaúng phaûi do traêm ngaøn söï cuùng döôøng maø ñaït ñeán ñöôïc, Ñaïi vöông, ai mong caàu quaû vò Voâ thöôïng chaùnh ñaúng giaùc phaûi tu caùc haïnh boá thí Ba-la-maät, tu caùc phöôùc laønh, thaân caän thieän tri thöùc, khieâm nhöôøng cung kính môùi coù theå thaønh baäc ñaïo sö". Nghe Phaät noùi xong, vua rôi leä baïch Phaät: "khi caàu quaû Voâ thöôïng Ñaúng chaùnh giaùc, Theá toân ñaõ boá thí nhöõng gì, tu nhöõng nghieäp laønh gì?", Phaät noùi: "boû qua nhöõng kieáp khaùc, hoâm nay ta seõ noùi sô löôïc nhöõng vaät maø ta ñaõ boá thí vaø nghieäp laønh maø ta ñaõ tu taäp ñeå caàu Voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh

giaùc ôû trong Hieàn kieáp naøy, vua haõy laéng nghe: 6. Chuyeän vua Ñaûnh sanh: Thuôû xöa khi con ngöôøi soáng thoï voâ löôïng tuoåi, coù vua teân laø tröôûng tònh duøng chaùnh phaùp cai trò, daân chuùng ñöôïc an vui. Veà sau treân ñaûnh nhaø vua boãng moïc moät cuïc böôùu meàm nhö boâng, khoâng gaây khoù chòu; khi böôùu chín muøi lieàn töï vôõ ra, trong ñoù coù moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm ñaùng yeâu... neân moïi ngöôøi goïi teân laø Ñaûnh sanh. Khi ñöùa beù ñöôïc ñöa vaøo cung, trong cung coù taùm vaïn boán ngaøn theå nöõ vöøa nhìn thaáy ñöùa beù, vuù lieàn tuoân söõa vaø ñeàu noùi caâu: "haõy ñeå toâi nuoâi", neân Ñaûnh sanh coøn ñöôïc goïi teân laø Laïc döôõng. (Nhö trong phaåm Töông öng vöông phaùp kinh A Caáp ma). Vöông töû Ñaûnh sanh vui chôi cuøng caùc ñoàng töû khaùc trong khoaûng thôøi gian gaáp saùu laàn tuoåi thoï cuûa vua trôøi Ñeá thích; sau ñoù laøm Thaùi töû trong khoaûng thôøi gian gaáp saùu laàn tuoåi thoï cuûa vua trôøi Ñeá thích roài môùi leân ngoâi vua, cuõng trong khoaûng thôøi gian gaáp saùu laàn tuoåi thoï cuûa vua trôøi Ñeá thích; duøng chaùnh phaùp trò theá ôû chaâu Thieäm boä, trong cung thì möa y phuïc coõi trôøi, beân ngoaøi thì möa vaøng baïc chaâu baùu. Luùc ñoù beân caïnh thaønh Quaûng nghieâm coù 500 vò tieân teân laø Xuù dieän, nôi hoï ôû coù ñuû loaïi chim keâu loaïn xaï khieán caùc vò tieân naøy khoâng chòu noåi, lieàn chuù nguyeän cho chuùng ruïng heát loâng caùnh. Vua Maïn-ñaø-la nghe bieát vieäc naøy nghó raèng: "Caùc tieân nhôn naøy khoâng coù loøng töø bi, sao ñeå hoï ôû nôi ñaây ñöôïc", nghó roài lieàn ñuoåi hoï ra khoûi nöôùc, caùc tieân nhôn suy nghó: "vua laøm vua boán coõi, nay chuùng ta seõ soáng ôû ñaâu", nghó roài lieàn ñeán soáng ôû chaân nuùi Dieäu cao. Veà sau vua ñeán soáng ôû Taây Caâu ñaø ni trong khoaûng thôøi gian baèng saùu laàn tuoåi thoï cuûa vua trôøi Ñeá thích -; ôû Ñoâng Phaát ñeà baø vaø

Baéc Caâu loâ chaâu cuõng nhö vaäy; ôû baûy daõy nuùi vaøng roøng vua cuõng traûi qua thôøi gian baèng saùu laàn tuoåi thoï cuûa vua trôøi Ñeá thích. Khi vua vaø quaân binh tieán leân ñænh nuùi Tu di, caùc tieân nhôn lieàn chuù nguyeän cho quaân binh khoâng theå cöû ñoäng, luùc ñoù coù moät Döôïc xoa teân laø Khoâng cö thaáy roài lieàn noùi keä: "Xin tieân haõy boû taâm saân haän, Ñeå cho moïi thöù ñöôïc thaønh töïu, Ñaây laø Ñaïi vöông Maïn-ñaø-la, Khoâng gioáng baày chim thaønh Quaûng nghieâm". Vua thaáy quaân binh khoâng cöû ñoäng lieàn hoûi laø ai ñaõ ngaên caûn, ñaùp laø ñaïi tieân, vua hoûi ñaïi tieân öa thích gì nhaát, ñaùp laø öa thích buùi toùc nhaát, vua lieàn chuù nguyeän: "nguyeän cho vò tieân aáy khoâng coøn buùi toùc treân ñaàu vaø laøm ngöôøi haàu cuûa ta". Vua vöøa nguyeän xong, buùi toùc cuûa vò tieân aáy töï ruïng vaø caàm gaäy ñi tôùi choã vua. Nöõ baùu cuûa vua noùi: "ñoù

laø tieân nhôn, Ñaïi vöông chôù gaây hoïa, haõy thaû oâng ta". Vua nghe roài lieàn thaû tieân nhôn, tieân nhôn töùc giaän lieàn giöõ giôùi haïnh, khoâng bao laâu sau chöùng ñöôïc naêm thoâng. Luùc ñoù hai long vöông Nan-ñaø vaø OÂ ba-nan-ñaø thaáy quaân binh cuûa vua cho laø quaân binh A-tu-la lieàn daãn boán binh ra ñaùnh, khi thaáy laø vua Maïn-ñaø-la binh chuùng cuûa Long vöông ñeàu thoái lui, boán ñaïi Döôïc xoa cuõng boû chaïy ñeán choã Töù thieân vöông taâu: "hoâm nay coù quaân binh cuûa vua Maïn-ñaø-la keùo ñeán, vua aáy coù phöôùc ñöùc lôùn saép ñeán cung vua trôøi Ñeá thích, chuùng ta neân mang höông hoa vaø caùc moùn cuùng döôøng ra nghinh ñoùn hoï". Sau ñoù taát caû cuøng ñeán cung vua trôøi Ñeá thích, vöøa troâng thaáy vua Ñaûnh sanh, vua trôøi Ñeá thích lieàn chia nöûa toøa ngoài môøi ngoài. Luùc ñoù coù boán binh cuûa A-tu-la keùo ñeán, Döôïc xoa lieàn vaøo baùo cho vua trôøi Ñeá thích bieát, vua trôøi Ñeá thích ñònh daãn binh ra ñoái ñòch, vua Maïn-ñaø-la baûo vua trôøi Ñeá thích ôû laïi ñeå mình daãn binh ra ñoái phoù. Noùi roài vua daãn 1taùm vaïn löïc só khoûe maïnh nöông hö khoângmaø ñi vaø baûo caùc löïc só phaùt ra aâm thanh lôùn noùi raèng: chuùng toâi laø löïc só coù oai ñöùc lôùn, nghe aâm thanh naøy quaân A-tu-la ñeàu bòt tai boû chaïy. Luùc ñoù vua Ñaûnh sanh suy nghó: "ta neân soáng ôû ñaây, ngöôøi ôû chaâu Thieäm boä ñoâng ñuùc giaøu coù vui veû, cho ñeán ba chaâu kia ñeàu thuoäc veà ta, ta nay neân chieám ngoâi vua trôøi Ñeá thích laøm chuû coõi trôøi ngöôøi", vöøa nghó xong vua lieàn maát thaàn thoâng rôi trôû xuoáng chaâu Thieäm boä vaø maéc bònh naëng, vua lieàn noùi keä: "Coù thaät nhieàu cuûa caûi, Vaãn khoâng heát ham muoán, Vui ít maø khoå nhieàu, Ngöôøi trí neân xa lìa. Duø höôûng vui coõi trôøi, Cuõng khoâng thoûa yù thích, Muoán bieát heát vui thích, Chæ coù Phaät, Thanh vaên. Ví nhö nuùi vaøng tuï, Cao nhö Tuyeát sôn vöông, Vaãn coøn thaáy chöa ñuû, Ngöôøi trí hieåu nhö vaäy, Do thaáy goác khoå naøy, Duïc laïc khoâng ñaùng öa, AÁm, caên laø muõi teân, Haõy cuøng hoïc luaät giaùo". Noùi keä roài vua thöïc haønh ñaïi boá thí roài laïi noùi keä:

"Ta bieát thoï maïng ngaén, Ñôøi sau aét chòu khoå, Nay laøm caùc coâng ñöùc, Ñeå ñôøi sau ñöôïc vui, Ngöôøi naøo thích tu phöôùc, Thì tuøy söùc boá thí, Ngöôøi öa thích

tu phöôùc, Ñôøi naøy ñôøi sau vui”. Naøy Ñaïi vöông, yù vua nghó sao, vua Maïn-ñaø-la ngaøy xöa nay chính laø thaân ta. Thuôû xöa ta laøm lôïi ích cho höõu tình nhö vaäy maø coøn khoâng theå ñaït ñöôïc quaû Voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh giaùc; huoáng chi laø boá thí chuùt ít maø coù theå ñaït ñöôïc hay sao, do duyeân nôi nhaân naøy chæ coù quaû baùo sanh töû maø thoâi”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.